

[Haugberg.]

maal flere Gange har været drøftet her i Rigsdagen.

Derimod skal jeg sige, at det maaske er et Spørgsmaal, om de 14 Mill. Kr., der nu stilles til Raadighed, er et tilstrækkelig stort Beløb; det har jo hvert Aar vist sig, at man har maattet nægte et stort Antal Ansøgere Laan, fordi Bevillingerne var opbrugt. Man maa erkende, at det for Tiden er vanskeligt at fremskaffe Byggematerialer, og at det er dyrt at bygge, men Bolignøden bliver efterhaanden saa alvorlig, at der maa gøres noget ekstra fra Statens Side. Naar det drejer sig om Statsstøtte til Opførelse af nye Beboelseshuse i Byerne, er det altid meget store Millionbeløb, der er Tale om, og jeg mener derfor, at der kan være Grund til at overveje, om det ikke vilde være hensigtsmæssigt at ofre noget mere her, hvor det drejer sig om Opførelse af Arbejderboliger paa Landet. Jeg tror, at det af flere Grunde vilde være klogt; bl. a. vilde Indvandringen til Byerne ganske afgjort formindskes, og at dette vilde være en Fordel af Hensyn til Boligsituationen, kan der næppe være Tvivl om.

Da man i Finansaaret 1938—39 paa-begyndte denne Lovgivning, var der adskillige, som stillede sig noget tvivlende over for denne Sag. Man mente, at naar der ikke stilledes Krav til Ansøgerne om selv at yde en større Kapitalindsats, vilde de Nybyggere, der blev Tale om, udvise Ligegyldighed med Husenes Vedligeholdelse og forlade Husene, saa snart der i en anden Egn fandtes fordelagtigere Arbejdsvilkaar. Man frygtede med andre Ord for, at Staten i mange Tilfælde vilde komme til at overtage misrøgtede og ramponerede Huse, der kun vilde være et daarligt Pant for de Midler, Staten havde anbragt i dem. Men det er gaaet ganske anderledes. Af de ca. 3 000 Arbejderboliger, der er opført, har Staten kun maattet overtage nogle ganske enkelte; saa vidt det er mig bekendt, drejer det sig kun om en 6—7 Huse. Som Regel er Husene særdeles godt vedligeholdt, og de Arbejdere, der har været saa heldige at komme i Betragtning, har følt det som en Æressag at opfylde de Forpligtelser, de er gaaet ind paa, selv om det mange Gange har været et haardt Job for dem at opfylde dem. Statens Jordlovsudvalg, der administrerer Loven, har altsaa haft de allerbedste Erfaringer med Hensyn til Virkningerne af Loven.

Vi takker Ministeren for Lovforslagets Fremsettelse og anbefaler det til en hurtig og velvillig Behandling i det høje Ting.

Hans Conrad Koefoed: Den Lovgivning, som det Forslag, vi her behandler, vedrører, er ikke længere af helt ny Dato. I alt er der igennem de sidste Aar bevilget 28 Mill. Kr. til Formaalet, og efter hvad der siges, er det i sin Helhed gaaet godt; Laantagerne har været tilfredse med deres Benyttelse af Loven, og Staten har i alt væsentligt undgaaet Tab. Det kunde dog maaske have sin Interesse at faa lidt nærmere Oplysning om disse Forhold igennem en ganske kort Udvalgsbehandling.

Det foreliggende Lovforslag fortsætter Lovgivningen i den lagte Bane ved Bevillinger paa i alt 14 Mill. Kr. for Finansaarene 1943—44 og 1944—45. De Ændringer, der foreslaas, er hovedsagelig forandriget af de stigende Byggeomkostninger. Jeg kan paa mit Partis Vegne tiltræde disse Ændringer, idet jeg dog gør opmærksom paa, at ved Forhøjelsen af den rentefrie Del af Byggelaanet fra Trediedelen til Halvdelen falder Laantagerens forrentningspligtige Del af Laanet fra 5 333 Kr., nemlig $\frac{2}{3}$ af 8 000 Kr., til 4 500, Halvdelen af 9 000 Kr.

Saaledes tilsyneladende at stille nye Laantagere gunstigere end ældre kan vel kun forsvares derved, at Byggeomkostningerne er steget ud over de Tusind Kroner, som Laanene er forhøjet med, og at dette tvinger Ansøgerne til at stifte anden forrentningspligtig Gæld. Antagelig er dette den højtærede Ministers Begrundelse. Da der stadig er Brug for gode Beboelser i Landdistrikterne, og da der altid vil findes en Del unge, som selv ønsker at blive og maaske ogsaa er bedst egnede som Landarbejdere, kan jeg som ved tidligere Lejligheder paa mit Partis Vegne anbefale Forslaget til velvillig Behandling.

Men jeg vil gerne benytte Lejligheden til at fremføre nogle personlige Betragtninger. For mig staar det saadan, at naar det drejer sig om at holde saa mange som muligt af Danmarks Befolkning ude i Landdistrikterne, er det det andet af Ministeren samtidig med dette forelagte Lovforslag, der er den ægte Vare, og dette nu behandlede Forslag, som til en vis Grad bliver Surrogatet. Jeg vil derfor udtale et oprigtigt Ønske om, at man ved Behandling af Udstykningsforslaget maa finde frem til en Form, der atter kan sætte Gang i denne forvort Land saa naturlige Udvikling.

Jeg deler ikke de fra mange Sider udtalte Bekymringer om den Skæbne, der økonomisk set venter de unge Mennesker, som under de nuværende Forhold gaar ind i en passende stor Landbrugsejendom.